

نامنامه کردی

چو ایران نباشد تن من مباد

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد

از آنجاییکه ریشه های زبان کردی و پارسی هر دو از پهلوی اشکانی و ساسانی سرچشمه گرفته می شود در نتیجه واژه هایی آشنا در بین هر دوی این زبانهای غنی و کهن خاورمیانه وجود دارد و حفظ و نگهداری از آنان و استفاده و رایج نمودن آنها در جامعه کهن ایران وظیفه تک تک ما ایرانیان است پس بر آن شدیم تا برای زدودن نامها و واژگان تازی از کشور ایران زمین است تلاش نماییم . به راستی چرا تا زمانی که ما واژه های اصیل ایرانی که به زبان کردی داریم یا حتی واژه های آذری باستانی که هنوز دیده می شود یا خراسانی یا بختیاری و . . . را نادیده بگیریم و به سراغ اقوامی بیگانه - بدوی - متجاوز و بدور از هرگونه تاریخ و تمدن برویم که هدفشان عربیزه کردن ایران زمین است . پس شما نیز در کنار ما به جای تک تک نامها و واژه های عربی از واژه ها و نامهای اصیل ایرانی (آذری - کوردی - پارسی و . . .) استفاده کنید . باشد که کشور اهورایی ایران زمین دگر بار با منش ایرانی و هویت ملی اش اقوامش اداره گردد .

برای شادی و رامش روح انوشه کوروش بزرگ ابر مرد ورجاوند تاریخ جهان دست در دست ما کوردستان ترکیه و عراق را به میهن کهنش ایران بازگردانیم

بوران/ بوران / توفان / عمومی

په ژاره / پژاره / نگرانی / عمومی

په ژماره / پژماره / فکر و خیال . تنها در کردی ایلامی کاربرد دارد. / عمومی

په شیو / پیشو / افسرده / عمومی

بیگه رد/ بگرد / بی عیب / عمومی

ناوات/ آوات/ آرزو/ عمومی

نارارات/ آارات/ نام کوهی در کردستان ترکیه/ پسر

ناران/ آران/ قشلاق/ پسر

ناراس/ آراس/ رود ارس/ پسر

نارمین/ آرمین/ نام پسر کیقباد منسوب به آرام/ پسر

ناریان/ آریان/ آریایی/ پسر

ناکام/ آکام/ انجام/ پسر

ناکوو/ آکو/ کوه بزرگ. قلعه ی کوه/ پسر

ناگرین/ آگرین/ آتشین. کنایه از آدم شجاع/ پسر

نامیار/ آمیار/ یار و یاور. در کردی ایلامی هاویار گفته می شود./ پسر

نه ر ده لان/ اردلان/ نام قدیمی کردستان/ پسر

باشوان/ باشوان/ نام کوهی در بانه/ پسر

بریا/ بریا / کاشکی / پسر

به رزان/ برزان / بلندی / پسر

به رکاو/ برکاو / دامنه ی کوه / پسر

به یان / بیان / سپیده دم. بامداد / پسر

پاکو / پاک / دسته گیاه بسته نشده / پسر

پشکو / پشک / اخگر/ پسر

پیشه وا / پیشوا / رهبر/ پسر

به فراو/ بفر او / آب برف ذوب شده . کنایه از زلالی و پاکی/ دختر

به فرین/ بفرین / برفی. کنایه از سفیدی و پاکی/ دختر

بووژان/ بوژان / بالیدن و نمو کردن. نام روستایی در ایلام/ دختر

باوان/ باوان/ خانه ی پدری/ دختر

نارینا/ آرینا/ آریایی نژاد/ دختر

نه سرین/ منسوب به اشک/ دختر

نالان/ آلان/ منطقه ای در کردستان/ دختر

نایرین/ آیرین/ آتشین/ دختر

نه وین / اوین / عشق / دختر
 ناساره / آساره / ستاره / تنها در کردی ایلامی رواج دارد. / دختر
 ناسکول / آسکل / بچه آهو. در کردی ایلامی بدان آسک می گویند. / دختر
 ناسمین / آسمین / یاسمن / دختر
 ناسو / آس / افق. در کردی ایلامی به صورت ناسوو (آسو) کاربرد دارد. / عمومی
 بیخه وش / بیخوش / ناب و خالص. کردی باشووری / دختر
 بیری / بیری / شیردوش / دختر
 به ناز / بناز / نازنین / دختر
 به یانه / بیانه / میوه ی به / دختر
 په پرووک / پیروک / شکوفه. تنها در کردی ایلامی رواج دارد. / دختر
 په رژان / پرژان / کار / دختر
 په ره نگ / پرنگ / گوشواره / دختر

نابا: پدران / اجداد
 نابتین: نام پدر فریدون
 نابرا: برادر بزرگ
 نابیستا: نه ویستا / کتاب اسمانی زرتشت
 ناپولو: خدای هنر در ایران باستان

ناتبین: نام پدر فریدون

ناترو: آتشین

ناتروپات: نام سرداری در زمان حمله اسکندر

ناتروسا: مانند آتش

ناتلیا: نام یکی از شهرهای ماد باستان

ناتور: آتش

ناتوربان: آتشبان

ناتوسا: نام یکی از شاهزادگان کرد ماتیانی در سال ۷۱۶ قبل از میلاد

ناتوی: نام یکی از سرداران ماد

ناته ر: آتش

نادر: زمین حاصلخیز

نادو: خدای باد در ایران باستان

ناده م: انسان خوب

نارا: آرایش

ناراد: نام فرشته ای است در کیش زرتشت

ناراتات: کوهی از سلسله جبال زاگرس

ناراز: اشک چشم/یکی از سرداران کرد زعفرانلو/رودخانه ای بین شورو و ایران

نارازیش: نام شهری باستانی

ناراس: ناراز

ناراسپاس: از بزرگان ماد و نگهبان معبد پانته آ

ناراسته: آرایش شده چیزی را به کسی متوجه کردن

ناراسته: زیبا

نارام: آرام/آرامش

نارامیش: ابریشم

ناران: دشت وسیع/منطقه ای در آذربایجان شورو/نام منطقه ای باستانی

نارباس: کورد/لقبی است که یونانیان به کیقباد دادند

نارباکو: از سرداران ماد

نارخه یان: مطمئن اسوده

ناردا: نام فرشتهای در آیین زرتشت

ناردو: از اسامی باستانی ایرانیان

ناردهلان: نام سابق ولایت کردستان

نارده و: په پوله

نارزو: ارزو

نارش: پسر اروین از شاهزادگان کیانی/ارش کمانگیر معروف/معنا

نارشام: ارشام از بزرگان ماد

نارشو: نام یکی از سرداران ماد

نارشین: پهلوان باستانی

نارمان: هدف ارمان

نارمین: نام پسر کیقباد/ارام گرفتن

نارمینا: نارمین

نارنا: اریایی نژاد

ناروا: فرشته ای از ایین زرتشت

ناروان: زاد سفر/توشه/اذوقه

ناروین: ازمون/تجربه از شاهزادگان کیان

ناره به با: نام کوهی معروف در بانه

ناره ز و: ارزو

ناریا: اقوام سفید پوست

ناریارات: نام پادشاه باستانی

ناریاس: نام یکی از فرمانروایان ماد

ناریام: ایرانی اریا

ناریان: اریایی ها/نام روستایی

ناریو برزین: سردار دلیر کرد که در برابر یورش اسکندر مدتها پایداری کرد

ناریتما: نام یکی از سرداران ماد

ناریز: کوهی است در اطراف سنندج/نام گلی

نارین: نژاد هند و ارو پایي

نارینا: نژاد اریای ایران بزرگ

نازا: نترس

نازاد: وارسته

نازاده: اصل / وارسته

نازادان: نام یکی از بزرگان دوره ساسانی

نازر: نام قدیمی کوهستان ساسون در ترکیه

نازرم: حیا / شرم

نازور: کوهی در اطراف دریاچه وان ترکیه که اکنون ساسون نام دارد

نازیتا: دختر پادشاه ماد/مادر کورش

نازین: زینت

ناژال: سبزه/ گیاه

ناژه نگ: نام درختی

ناژین: ریز/روان ساختن

ناسا: ساده / معمولی/مانند

ناسالان: بهاران

ناسایش: راحتی

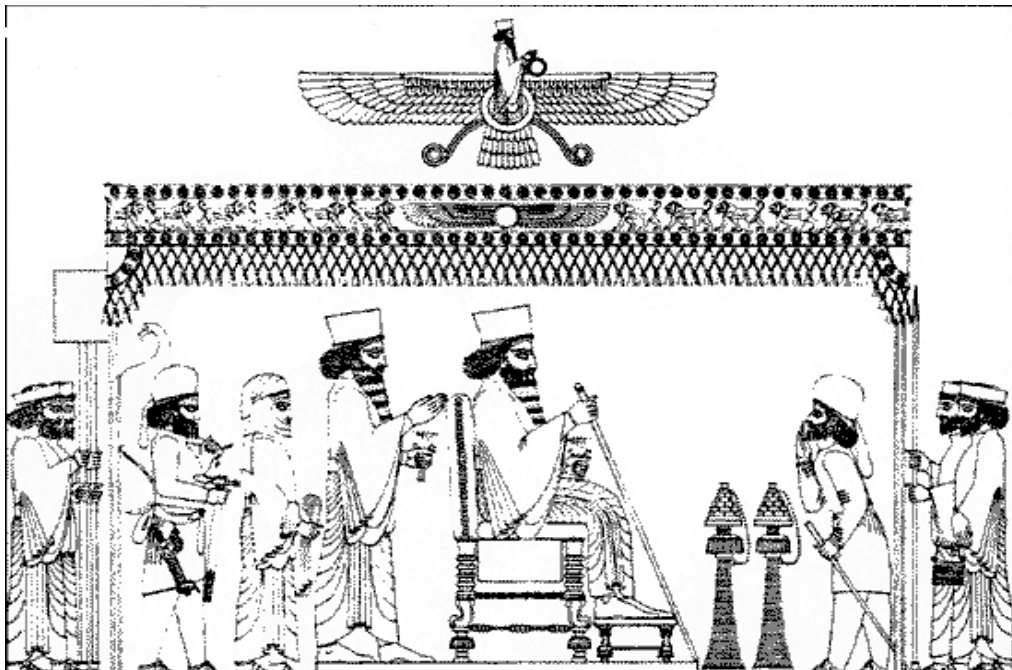
ناسک: اهو/اسکه

ناسکول: غزال

ناسکه: اهو

ناسکی: اهو

ناسو: افق

بابان: خاندان/یکی از خاندان معروف

بابونه: گیاهی بهاری با بوی خوش

بابه ت: روا/شایسته/متناسب

بابه ک: نژاد/تیره

بابه ک: امین/استوار

بابه کان: لقب اردشیر پاپکان بنیانگذار شاهنشاهی ساسانی

با تینوک: گل سرخ

با جیلان: باژیلان/عشیره از کردها

باخان: باغها

بارام: ستاره مریخ/یکی از شاهان ماد

بارزان: ایل / منطقه ای از کردستان

بارمان: نام پهلوانی تورانی

باريسان: قبیله ای از کردهای کوهستان

بازان: به زرتشتی که مسلمان شده گفته می شود

بازوه ر: پرنده ای است

بازیار: بازپرس/بازدارنده

بازیان: نام محلی در کردستان

باژیلان: باجیلان/نام قبیله ای از کردها

با ستینک: غنچه گل تازه شکفته

با سکار: قدرتمند

با شوان: نام کوهی در بانه

با شار: مقاومت

با لابه رز: بلند قد

باله وان: نوعی پرنده شکاری

بامشاد: یکی از نوادگان دربار ساسانی

باوه ر: مرز بین دو مزرعه/جویبار موقتی

با وه ند: اصیل

باوین: یکی از قبایل کرد

باهور: باد سخت

برزو: دلیر

بر وا: باور/تصدیق

بروسکه: جرقه

بريقه: شوق

بر یوان: نام یکی از قبایل کرد خراسان

بز وین: محرک

بژ وار: سر سبز

بژ ول: مژده/مژدگانی

بژ وین: سر سبز/سبزه زار

بژیو: قوت / روزی

بنتا: نو نهال

بنو شه: بنفشه

بوار: محل عبور در رود خانه

بویان: نام منطقه ای در کردستان

بوروا: باور /تصدیق

بوژان: رشد کردن

بو ژانه: گل خوشرنگ که بوی خوشی ندارد

بو نخوش: خوشبو

به هار: عروس

به بیونه: با بونه

به تاو: روان / سریع

به تین: با قدرت/نیرومند

به خته ور: خوشبخت

به ختیار: صاحب اقبال

به خشا: بخشنده

به خشین: بخشیدن

به رام: خوشبو

به رامه: خوشبو

بر وا: یقین/ایمان/باور

به رتاو: افتاب

به ردل: محبوب/عزیز/صبحانه

به رزان: بلندیها/نام قبیله ای در کردستان

به رزاو: ابشار/مد دریا

به رزو: شکوه و عظمت

به رزه ک: سکو/جای بلند

به رزین: منبر/نام یکی از رهبران

به رکو: تو شه و زاد/نقطه مقابل پاشکو

به روار: کوهستانی در منطقه کردستان

به رله م: میوه/ثمر

به ریز: ارجمند

به ژوار: نوعی درخت سخت

به ستام: نام دهی در کردستان

به ستوره: جویبار

به سوز: شاد/خوشحال

به فران: پاک/سفید مانند برف

به فراو: جویی که از ذوب شدن برف درست شده

به فرین: پر برف/برف مانند

به فه ر: مبارک/برف

به لار: طناز

به لین: قول/وعده

به نا: گیاهی خوردنی

به ناز: نازه نین/طناز

به ناو: معروف/مشهور

به نه وش: گل بنفشه

به هار: بهار

به هرام: ستاره مریخ/یکی از شاهان ساسانی

به هرک: دریاچه

به هارات: گیاهی خوشبو

به همه ن: از اسامی باستانی/فرشته ای در ایین زرتشت

به هه شت: فردوس

به هیز: قوی / پر توان

به یان: سپیده دم

به ییوون: نام گلی

به ینه ت: وفا/عهد

بی تا: بی همتا/نمونه

بیتاوان: بیگناه

بیژه ن: نام پهلوانی معروف/ترانه خوان

بیساران: نام روستایی در کردستان

بیستون: کوهی معروف در کرمانشاه که از آثار جهانی ایران می باشد

بیسو: بی گمان

بیشو: بی اندازه

بیکه س: تنها/بی کس

بیهراد: از نژاد خوب

پارسا: پرهیزکار

پاکدل: پرهیزگار

پاکرو: خوش رفتار

پا کناو: خوش نام/مورد احترام

پا کیزان: پاکیزه ها

پر بار: پر میوه/ پر ثمر

پر دل: با جرات

پر سا: جویا/سایل

پر شنگ: اشعه خورشید/پرتو

پرو سکه: جرقه

پژال: جوانه نازک

پژان: پخش کننده

پشتیار: حامی

پوشین: سر زمینی که پر از گیاه خشک باشد

پویا: دونده/رونده

پویان: پویدن

پوین: مرغ کاکل دار

پویه: تاج سر هد هد

په پوک: بی نوا

په پوله: پروانه

په ردیس: بهشت

په ردیکا: نامی در ماد باستان

په رژان: فراغت/مشغولیت

په رژین: پر چین/مرزی که با گل و گیاه درست کنند

په روین: ثریا

په روا: نترس/پروا

په روان: نام شهری

په روانه: پروانه

په رویز: نام شاه ساسانی

په ره نگ: فروغ/گوشواره

په ری: فرشته

پریسا: مانند پری/پری مانند

پریشاد: پریشاد

په ریناز: زیبا مانند پری

په شوک: اشفتگی/پريشان
په يمان: از ته دل گريه کردن يا خندیدن
پژمان
پيشرو: جلو دار
په يام: خبر /پيغام
پيروت: مرشد
پيشکه و: مترقی
پيشه وا: امام/رهبر
تابان: تابنده
تافگه: ايشار
تارا: پارچه نازک سر عروس
تاسا: ارزو مند
تا لا: بخت و اقبال
تامان: ديوارى از جو انه تنيده شده
تاويار: اتشبان
توانا: قادر/توانا
تروسکه: جرقه
تريفه: شعله/تابش ماه
تريشه: تابش ماه
تليا: اسوده
ته نها: تنها/تک/يگانه
توانا: توانا/ قدرتمند
توتيا: تر بيت شده/دست آموز
توران: دام بان
توروس: نام کوهی در کردستان ترکیه
توشه: زاد سفر/توشه سفر
ته رائه: اواز
ته رسا: معشوقه معروف شيخ صنعا
ته بار: دودمان

ته رو: درختی جنگلی

ته نا: اسوده

ته ما: امید/منتظر

ته ناز: نازنین/با کرشمه

ته وا: امید

ته وار: شاه باز

ته وال: پرنده

تیا: اهو

تیرداد: از سرداران دوره ماد و اشکانی

تیراو: سیراب: شاداب

تیروژ: افتاب

تیناب: رویا

تینا: گل

تیما: جلگه دشت

تیشک: ذرات نور خورشید

جمشید: از اسامی باستان اقوام ایرانی

جوان: زیبا: خوشکل

چالاک: چابک

چا و گش: چشم روشن

چاوکال : چشمی که مایل به ابی باشد

چاویار: ناظر/نگهبان

چر کو: جنگل انبوه/کوه جنگلی

چرو: جوانه درخت/شکوفه برگ

چریکه: صدای خوش/صدای رسا

چنار: درختی است جنگلی

چه له: زیبا

چنوور: نام گلی

چه مه ن: سبزه زار

چیا: کو هستان

چیاکو: کوهی کوچک

خاکسار: فروتن

خه شایار: فرمانروا

خورشید: افتاب

خوسره و: نام پادشاهی

خوشناو: سخا وتمند

خو گر: انیس

خونچه: غنچه

خه بات: مبارز/کوشا

خه را مان: با ناز رفتن

خه رمانه: هاله ماه

خه زال: تند وتیز

خه زه ل: برگ خزان

خه یال: وهم/خیال

خا تون: خانم

خسرو: نام پادشاه ایران

دادا: خواهر

دارا: ثروتمند

داوه ر: داور / قاضی

داژ یار: رزق و روزی

دایان: ماما

دریا: دریا/ زیرک

دژار: قلعه

دلارا: معشوق/ دلارا

دلارام: دلارام/ اسوده

دلوا: بخشنده

دیمین: دشت / صحرا

دیلان: نوعی رقص کری

دلبر: دلبر

دل پاک: یکرنگ

دلخوش: دل خوش

دلدار: عاشق/ شجاع / زنده دل

دلزار: دلزار

دلروبا: دلربا

دلشاد: خوشحال

دلکه ش: دلکش

دلگیر: محبوب

دنیا: اطمینان

دلنه واز: دنواز

دلوفان: مهربان

دله ناز: دلناز

دلیر: شجاع

دورنا: نام پرنده ای بسیار زیبا

دمن: گشتزار

دلان: صاحب دل

ده ریا: بحر

ده لیا: دریا

دیاری: هدیه

دیانا: معبدی که خرابه های آن هنوز در شهر کرد نشین کنگاور کرمانشاهان موجود است

دینا: پسندیده

دیوا: تارا

رابین: مشاور/معتد

رازیار: راز دار

رازان: گفته ها/اسرار

رازاو: ارسته

رازوه: ارسته

رازیان: نام دهی در کردستان ایران و عراق

رازین: رازان

راژانه: رازیانه

راسپر: سفارش کننده

راشین: تو شه

راگر: راه گیر

رامان: متفکر

راماو: متفکر

رامتین: نام سازنده

راویار: شکارچی

رامیار: سیاس/سیاست مدار

رامین: معشوقه ویس

راهی: نجات ازاد

راهین: آموزنده آموزگار

روبار: رودبار

رزگار: رهایی/نجات

رزمان: جنگجو

روبه خال: رویه خال

روپاک: رو پاک

روخسار: سیما/رو

روزان: ایام/دوران

روزگار: زمانه

روژ بهار: روز بهاری

روژان: روزها

روژین: روزان/زیبارو مانند روز

روسا: روسا از اسامی باستانی که در کتیبه داریوش بزرگ در بیستون آمده است

روسته م: قهرمان و پهلوان نامدار

رو شنه نگ: زیبا رو

روکسانا: زیبا رو

رو گه ش: خندان/بسیم

رو مه ت: رخ گونه

رو ناک: در خشان

رو نیاس: نام گیاهی

روومه ت: صورت

روژینه: روژین

روژینا: مانند روز

روزیتا: نام گلی سرخ رنگ مشهور در فرانسه

روژیار: خور شید /اقتاب

رهبه ر: فر مانروا

ره زین: نمکین/دهی در کردستان ایران

ره گه ز: نژاد

ریباز: رهگذر

ریبان: ره بان

ریبوار: رهگذر

ریبه ر: باخچه

ریبین: راهنما/راه شناس

ریتا: شبروی

ریحانه: نوهی سبزی خوش بو/ریحون

ریزان: راه دان/دانشمند

ریزین: ریزان

ریژان: باریدن تند باران

ریژاو: ابشار/نام بیلاقی در قصر شیرین

ریژه ن: برکت

رینما: راهنما

ریسا: عرف / عادت

ریده ر: رخصت/مفت

ره عف: مهربان

زارین: نام کوهی در غرب ایران

زاموا: منطقه ای کشف شده و باستانی در سردشت

زانا: دانا

زانیار: عالم

زونا: گیاهی با گل سیاه رنگ

زردشت: پیامبر اقوام ایرانی که در سواحل دریای ارومیه ساکن بودند

زرو: گیاه برگ زیر

زریا: دریا

زریان: باد جنوب

زریبار: نام دریاچه ای در مریوان

زریوان: دریا بان

زمناکو: کوهی در اطراف حلبچه

زورار: جریان تند آب/پر آب

زوران: نوعی کشتی باستانی کردی

زه به ر: بهره

زه واره: نام برادر رستم داستان

زیبا: فشننگ

زیره ک: دانا/هوشیار/ نام خواننده بزرگ کرد

زین: معشوقه مه م

ژیوار: کنار /حاشیه

ژاله: نام گلی

ژالان: گل ژاله

ژوان: میعاد گاه

ژاوه رو: نام منطقه ای در کردستان

ژیبار: تمدن فرهنگ

ژیان: زندگی کردن/نام روزنامه دیگر پیره مرد

ژیلا: اسم دختر

ژیوان: نام پسر کرد

ژین: حیات / زندگی

ژیلا: اسم دختران

ژیله مو: باقی مانده آتش در خاکستر

ژینا: زندگی

ژیوار: اسم کوه و منطقه ای در اورامانات

ژینه ر: راژیان

ژییر: دان

سابان: نشانه/شناخت راه

ساتا: نام یکی از سرداران ماد

ساران: سران/امرا

سارم: نامی برای مردان

سارمه: گل زرد در پاییز و بهار

سارو: سردار کرد در دوران شاه اسماعیل نام پرنده ای است

ساریسا: نام شهری باستانی

ساسان: بنیانگذار سلسله ساسانیان

ساسون: نام امارتی کردنشین در بتلیس/اسم کوهی در ترکیه

ساکو: ساده/یکسان

ساکار: ساده/بی ریا

ساکا: یکی از قبایل

سه فین: کشتی

ساگار: یکی از طوایف کرد سوبار

سالار: سالار بن ماملان از امرای کرد/پیشرو

سامان: دارایی/پاک و صاف

سا مره ند: نام کوهی در مهاباد

سامه: پیمان

سامینه: اسم قبیله ای از اکراد بود

سانا: اسنان/سهل

سانیار: نام قبیله ای از اکراد

ساوا: نوزاد/بچه کوچک

سپیده: سفید/سپیده

ستیره: ستاره

سه ردار: فرمانده

سرمه: گردنبند طلا و جواهر

سروش: نوا/آهنگ سرود

سروه: نسیم/زمزمه

سره وان: آرامش

سریوه: سرود/نسیم

سکالا: شکایت

سمکو: رییس ایل شکاک/اسماعیل آقای سمکو

سنور: مرز/سرحد

سه نو بر: درخت سنوبر

سوسه ن: سوسن

سودابه: همسر کیکاووس

سوران: لهجه ای از زبان کردی

سورمه: سورمه چشم/نامی دخترانه

سوزه: باد خنک

سوسه ن: نام گلی است

سو شیان: موعد دین زرتشت

سو لاف: ابشار

سولان: نام گلی

سوما: روشنائی

سو هه یل: نام ستاره ای

سو یند: قسم/سو گند

سه ر به رز: سر بلند
سه تیا: دنیا/ روزگار
سه ر به رز: محترم/ با افتخار
سه ر به ست: ازاد /وارسته
سه ر په ل: فرمانده
سه ر چل: شاخه نازک
سه ردار: بزرگ
سه ر ده م: هنگام/لحظه
سه ر سه و ز: خوش اب و هوا
سه ر کاو: فرمانده /قله کوه
سه ر که وت: پیر و ز/ مو فق
سه ر گول: بهترین از هر چیزی/ سر سبد
سه ر مه ست: شاد/سرخوش
سه رو: سرو نو عی درخت
سه روک: رهبر
سه روناژ: سرو ناز
سه روه ش: شادمان
سه روین: رو سری/سر پوش زنانه
سه مه ن: گل یاس/بت
سه مه ند: اسب زرد رنگ
سه ناز: بندر خوش اب و هوا
سه وین: روسری
سه هند: نام کوهی در اذر بایجان
سه یران: سیران/ پیکنیک
سه یفان: شکارچی
سی وان: نام کوهی
سیا مه ک: نام یکی از بزرگان
سیا مه ند: سیا مند
سیبار: نام قلعه ای

سیروان: نام دهی در کردستان

سیمین: زرین

سینا: نامی برای مردان

سیما: رخسار

سعادت: خوشبختی

سعید: خوشبخت

سمیرا: ساه رخسار

شاپاز: باز شکاری

شاپه ر: پر بزرگ پرندگان

شاخه وان: کو هنورد

شادی: خوشی

شادمان: خوشحال/برادر شیرویه

شارو: بکر/دست نخورده

شاکو: شاهو/کوه بزرگ

شامار: قهرمان

شاننا: باد ملایم

شاناز: ناز دار / اهنگی در موسیقی دوران ساسانیان

شانی: با ناز راه رفتن

شاهروخ: نام یکی از شاهزادگان کرد

شاهوار: نیرومند

شاهین: عقاب

شایان: لایق /شایسته

شایسته: نیکو

شکوفه: شکوفه

شلییر: لاله سرنگون/ دره ای در کردستان سردشت

شنو: نام شهری

شوان: رم یار / چوپان

شورش: انقلابی/قیام

شوران: تنومند

شوره بی: بید مجنون

شه پول: موج دریا

شه راره: گرمای سوزان

شه رمین: با شرم و حیا

شه ر وین: نام کوهی در کردستان

شه کره: نوعی گیاه

شه مال: بادی است که از شمال می وزد

شه مامه: دستنبو

شه نگه: زیبا

شه و با: نسیم شب

شه وین: پریشان/اشفته

شه و بو: گل شب بو

شه و که ت: بزرگوار

شه و مه: مهتاب

شه و نه م: شبیم

شه هرام: مرد متین

شه هریار: شهریار

شه هریبان: شهر یار

شه هلا: افسونگر

شه یدا: عاشق

شیاکو: نام کوهی اغست در اطراف گیلان غرب

شیر دل: نام یکی از سرداران کرد ایوبی

شیر کو: نام کوهی

شیبا: باد خنک

شیر زاد: از خاندان کرد

شیرین: معشوقه لیلی/مطبوع

شیلان: نسترن کوهی

شیما: اسم زیبا برای دختران

شینا: توانا /قدرتمند

شیوا: ابی رنگ//سبزه زار/رسا

شیواو: گرفته/نگران

شهین: نام پرنده ای

شه سوار: نام سرداری

فردین: دارنده ایین زرتشت

فرشاد: فرشاد

فرمسک: اشک

فروهر: روح/جاویدان

فریا: به کمک رسیدن

فریدون: قهرمان باستانی اقوام ایرانی

فرمسک: اشک

فریشته: پری

فریناز: پریناز

فه رامرز: نام پسر رستم

فه رانه ک: نام مادر فریدون

فه رزاد: فرزاد

فه رزانه: فه رزان

فه ر زین: وزیر درباری شطرنج

فه رشید: فرشید

فه رهاد: فرهاد قهرمان شیرین و فرهاد

فه ریبا: فریبنده

فه ریبو ر ز: نامی برای پسران

فه ریکه: سبزه نرسیده

فیان: شرم اور

فه هیمه: عاقل

فریبو ر ز: نام سرداری

قاره مان: قهرمان

قاسپه: اواز کبک

قومری: نام پرنده ای است

قه ندیل: نام کوهی/لواستر

کابان: کدبانو

کاراکو: نام ایالتی ار قوم ماد

کار دوخ: نامی برای قوم کرد

کارزان: دانا/عاقل

کاروان: کاروان

کاروس: گیاهی خوشبو

کاله: نورس

کامران: خوشبخت

کامره وا: کامیاب

کامیاب: کامروا

کامیار: ارزومند

کاتی: چشمه

کاوه: کاوه منسوب به کاوه اهنگر

کاوآن: انقلاب بزرگ/سخره سنگی

کاویار: کوهنورد/نگهبان کوه

کریشه: نوعی پارچه

کلارا: نام کوهی در اطراف پنجوین عراق

کو چه ر: مهاجر

کوردستان: نام سرزمینی ایرانی که شامل ترکیه و عراق می باشد

کوردو: نام باستانی در باره کردها

کورده: خطاب به یک کرد

کوسار: کوهستان

کو یار: همراه سفر در کوه

که ژال: زیبا/زیبا روی

که ژان: کوهها

که ژو: سفید پوست

که ژین: ابریشم

که وی: کوه برفی

که و یار: حامی و نگهبان

که هیا: کد خدا

که یا نوش: کیانوش

کیا: پادشاه با قدرت

کی وار: گیاه خاردار

که یوان: ستاره زحل

کیو سان: کوهستان

کیو مه رز: لقب ارش پهلوان نامدار

کیو مه رس: نام نخستین پادشاه پیشدادی ایرانی کرد

گزینگ: آخرین و اولین زرده افتاب/نام آتشکده بزرگ کردها

گزیزه: نوعی گل

گللاه: طرح /نقشه

گلپار: گل انار

گو وه ند: شادی /عروسی

گو ده رز: نام یکی از فرزندان کاوه اهنگر

گوران: نام یکی از طوایف کرد

گولاله: نام گلی

گولارا: گل ارا
گو لان: گلها/نخستین ماه بهاری در کردی
گو لباخ: گل باغچه
گو لبه هار: گل بهار
گو لچه ن: گل انار
گو لپه ر: گل پر
لاوین: قبیله ای از کردها/نوازش دهنده
لیلا: دختر کیقباد که در ۳ سالگی مرد
لیو ال: لب لعل

ماران: بیلاقی در اورامان
مارتیا: نام سردار ایلامی طبق نبشته سنگ بیستون
ماردین: نام منطقه و شهری در ترکیه
ماریا: پهلوانان و جنگاوران قوم میتانی کرد را ماریا می گفتند
مارین: نام گیاهی که فقط در کوهستان ها می روید
ما رینه: یکی از آثار باسنانی در ترکیه
ما زیار: سردار ماد در لشکر کورش

ماژده ک: نام پیامبر ایرانی در دوره ساسانی

ماسا: ماه اسنا

مامز: اهو

مانا: نام دولتی در ماد/ نام خداوند بزرگ

مانوشا: آب خوردن/مانوش

ماندانا: دختر اژدیه هاک که مادرش کورش بود

مانوش: ماه نوش

ماهر و: رخ همچون ماه

ماه شه ره ف: ماهشرف/ نام همسر خسرو خان والی اردلان که شاعر برجسته ای نیز بود

ماهور: تابناک

مرواری: مروارید/سنگی است قیمتی

مروف: انسان

مژدا: بزرگ

مژده: نوید/مژده

مه ترا: پاران

مه رجان: سنگی قیمتی سرخ رنگ

مه ر دوخ: خدای باستانی بابل

مه رینا: نام روستایی

منیزه: محراب

منوچهر: پیشداوری

مژگان: مژگان خیر

مه رام: هدف / مقصود

مه ستانه: سر خوش

مه ژیر: مهاجر

مه ستور: مست دارای شرم و حیا

مه کین: محبوب/با نمک

مه لان: پرنده

مه نوشان: نام حاکمی که از طرف کیخسرو منصوب شده

مه ها: بزرگ/عظیم

مه هتاب: مهتاب

مه هشید: مهتاب

مه هناز: مهناز

مه هین: بزرگ

مه یلان: ارزو

میترا: الهه عهد و پیمان / الهه نور و دادگستری ایرانیان باستان

میخه ک: میخک

مید یا: سر زمین ماد و نام سلسله ماد

میلاد: دانش آموز / شاگرد/تولد

میهران: صاحب فضل و کمالات

ناری: نام ترانه ای

نا ریا: قاصد/ پیک

نازار: پر ناز

نا زاف: شاداب

ناز په ری: نام بهرام گور

نازدار: کسی که نازش خریدار دارد

نا ز نین: دلربا

نازی: نازنین

نا زیلا: نازیلی

نا سکی: نازک

نا سیار: آشنا

نانا: خدای جنگ در میان اقوام باستانی

نا هید: گیاهی مانند ستاره /ستاره

نشتمان: وطن

نو شان: نوشیدن

نوش نافه رین: نوشافرین

نگین: شانس /بخت/نگین

نگار: بت/معشوق

نو شیار: نوشاننده

نو شین: گوارا/نو شیدن

نو شینه: گوارا

نو و سه ر: نویسنده

نه به ز: خستگی ناپذیر

نه چیره وان: شکارچی

نه خشین: پر نقش و نگار

نه رمین: رعنا قامت

نه ر گس: گل نر گس

نه سا: زمین و محل افتاب نگیر

نه سته ره ن: نام گلی

نه سرین: گل نسرین

نه شمیل: دلربا/خوش اندام

نه کیسا: چنگ زن و موسیقی دان خسرو پرویز

نه مام: نهال

نه به ر: تازه رسیده

نه و رو ز: نخستین روز بهاری/عید باستانی

نیار: هنر پیشه

نیاز: هدف

نیان: غرس کردن/نهادن

نیر گس: نام گلی نیلی رنگ

نیشا: نشانه

نیکسار: نام منطقه ای در نزدیکی سیواس ترکیه

نیگار: بت/دوست داشتن

نیلو فه ر: نام گلی است نیلی رنگ

نیلو: همان نیلو فر است از روی دوست داشتن می گویند

نسیم: باد/نام بادی است بهاری

نوید: مژده

ورشه: درخشش/براق

و نه و شه: بنفشه

وه ر زیا: بزرگ

و نار: اماده / مهیا

ویان: دلربا

ویدا: اشکار/ هویدا

ها فال: رفیق

هانه: چشمه

هاوار: نام کوه دماوند در اویستا

ها و ری: همراه / دوست

ها و تا: همانند/مانند

ها و ژین: همدم /همزیست

ها و یار: حامی یکدیگر

ها یا: آگاه

همایون: مبارک/ معشوقه همای

هو ریان: قبیله ای از قبایل کرد

هو زان: دانشمند

هو شه نگ: هو شنگ

هو گر: ساعی/امید وار

هو مان: صاحب /خداوند

هو نیا: شعر

هه ر زا: نام قبیله ای در کردستان ق م

هه ر سین: نام شهری در در کردستان ایران

هه ژار: فقیر/تهیدست

هه ژیر: زیبا / باهوش

هه ستا: قبیله ای از کردها ق م

هه لاله: گل لاله

هه لیه ست: شعر منظم دارای وزن

هه لکه وت: رویداد

هه لگورد: کوهی در کردستان

هه لمه ت: حمله / یورش/نام فرمانده ای کرد

هه لو: عقاب/ پرنده شکاری

هه نار: انار

هه نگامه: از اسامی کردی که در کرمانشان و اورامانات رایج است

هیدی: صبور

هیرا: وسیع/بزرگ

هیمن: هیمن

هینا: ماهر/امو زش دیده

هیژان: لایق/ارجمند

هیوا: امید

یادگار: یادگار

یاران: دوستان/ رفقا

یاسا: قانون/روش

یاسه مه ن: یاسمن

یاوه ر: دوست/حامی

یه کدل: دوست/راستین

یه گانه: یگانه

یه لدا: دراز/شب یلدا

یه مان: نترس

پاینده ایران و اقوام کهن آریایی آن

WWW.ARIARMAN.COM